

4.3 ЕИСК подчертава, че тази програма, която предвижда мерки в деликатни области като задълженията за оповестяване и езиков превод, не само значително намалява разходите, както показва оценката на въздействието, но води до нарастване на доверието в Европейския съюз, като отстранява всички опити, там където може да се появят, за издигане на изкуствени и неоправдани пречки в Общността за правилата на свободното движение на стоки и услуги.

4.4 Комитетът отбелязва, че в досега предприетите инициативи, възприети след внимателна оценка на преследваните цели и

след задълбочена консултация с всички заинтересовани страни, се отделя особено внимание на основните принципи на субсидиарност и пропорционалност.

4.5 Следователно ЕИСК одобрява съдържанието на настоящата директива, като счита, че тя представлява съществена стъпка от една обща стратегия и се присъединява изцяло към Съвета в призива му към Комисията да предприема мерки в други сфери и в други области, в които също има нужда от опростяване, за да бъдат намалени многобройните задължения, които все още са в тежест на дружествата.

Брюксел, 18 септември 2008 г.

Председател

на Европейския икономически и социален комитет

Dimitris DIMITRIADIS

Становище на Европейския икономически и социален комитет относно „Предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на директиви на Съвета 78/660/ЕИО и 83/349/ЕИО относно определени изисквания за оповестяване за средни предприятия и задължения за изготвяне на консолидирани счетоводни отчети“

COM(2008) 195 окончателен — 2008/0084 (COD)

(2009/C 77/07)

На 23 май 2008 г. Съветът реши, в съответствие с член 44, параграф 1 от Договора за създаване на Европейската общност, да се консултира с Европейския икономически и социален комитет относно

„Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на директиви 78/660/ЕИО и 83/349/ЕИО на Съвета относно определени изисквания за оповестяване за средни предприятия и задължения за изготвяне на консолидирани счетоводни отчети“

На 21 април 2008 г. Бюрото на Комитета възложи на специализирана секция „Единен пазар, производство и потребление“ да подготви работата на Комитета по този въпрос.

Предвид неотложното естество на работата, на 447-та си пленарна сесия (заседание от 18 септември 2008 г.) Европейският икономически и социален комитет реши, в съответствие с член 20 и член 57, параграф 1 от своя Правилник за дейността, да назначи г-н CAPPELLINI за главен докладчик и прие настоящото становище с 59 гласа „за“ и 1 глас „против“.

1. Заключение и препоръки

1.1 ЕИСК приветства разширяването и до средните предприятия на обхвата на предвидените в Четвъртата директива в областта на дружественото право освобождавания за малките предприятия, тъй като тези освобождения водят до намаляване на свързаната с финансовата отчетност тежест за тези предприятия.

1.2 ЕИСК приветства и предложените изменения в Седмата директива в областта на дружественото право, тъй като те само изясняват взаимодействието между правилата за консолидиране в тази директива и Международните стандарти за финансова отчетност (МСФО).

1.3 Комитетът особено оценява факта, че предложението е в съответствие с целта за опростяване на финансовата отчетност: няма съществена загуба на информация за потребителите на отчетите, а другите заинтересовани страни като цяло не са

засегнати. Предложеното опростяване са основава на потребностите на МСП и на потребителите на финансова информация.

1.4 Към днешна дата липсват изследвания и съответни подкрепящи данни относно нуждите на тези потребители, които могат да са различни в отделните държави-членки на ЕС. Преди въвеждането на допълнителни промени във финансовите изисквания за МСП, би трябвало да бъде разгледана настоящата ситуация по отношение на избора на варианти съгласно Четвъртата и Седмата директиви. Това проучване следва да включва (а) използването на съществуващите варианти; (б) мотивите, представени от държавите-членки в подкрепа на избора им на варианти; и (в) преглед на успеха на държавите-членки в постигането на целите им.

1.5 Ето защо ЕИСК препоръчва да бъдат предприети изследвания в тази област, които да послужат като основа за рационални политически предложения в бъдеще.

1.6 Счетоводните изисквания бяха сред първите законодателни области, хармонизирани на европейско равнище. ЕИСК припомня, че това е основен елемент за постигане на общия пазар и подчертава значението на хармонизацията за създаване на равни условия за всички в ЕС.

1.7 Трансграничната търговия, осъществявана от МСП, нараства в рамките на ЕС. Ето защо има силни основания за развиване на хармонизацията на рамките за финансова отчетност и правилата с цел (а) да се подпомогне този растеж на търговията и (б) да се създадат равни условия за всички.

2. Контекст

2.1 В заключенията си Европейският съвет от 8 и 9 март 2007 г. подчерта, че намаляването на административната тежест е важно, за да се даде тласък на европейската икономика, особено като се имат предвид евентуалните ползи от подобно намаляване за малките и средни предприятия.

2.2 Той изтъкна, че са необходими енергични съвместни усилия на Европейския съюз и държавите-членки с цел намаляване на административната тежест чрез опростяване на счетоводните правила за малките и средни предприятия; правната основа за такива мерки би била член 44, параграф 1 от Договора за създаване на Европейската общност ⁽¹⁾.

2.3 Счетоводството и одитът бяха определени като области, в които може да бъде намалена административната тежест за дружествата в рамките на Общността ⁽²⁾.

2.4 Особено внимание се отделя на допълнителното облекчаване на изискванията за финансовата отчетност за малките и средни предприятия.

2.5 В миналото бяха осъществени редица промени, за да се даде възможност на дружествата, обхванати в Директива 78/660/ЕИО и Директива 83/349/ЕИО да използват счетоводни методи в съответствие с Международните стандарти за финансова отчетност (МСФО).

2.6 Съгласно Регламент (ЕО) № 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 19 юли 2002 г. за прилагането на международните счетоводни стандарти ⁽³⁾, дружествата, чиито ценни книжа са допуснати до търговия на регулиран пазар на която и да е държава-членка, трябва да изготвят техните консолидирани счетоводни отчети в съответствие с МСФО, и поради това са освободени от повечето от изискванията в Директиви 78/660/ЕИО и 83/349/ЕИО. Тези директиви обаче все още съставляват основата на счетоводството за малките и средни предприятия в Общността.

2.7 Малките и средни предприятия често се подчиняват на същите правила както по-големите предприятия, но техните

специфични счетоводни нужди рядко са били оценявани. В частност нарастването на броя на изискванията за оповестяване представлява проблем за тези дружества. Разширените правила за отчетност създават финансова тежест и могат да възпрепятстват ефективното използване на капитал за производствени цели.

2.8 Прилагането на Регламент (ЕО) № 1606/2002 подчерта също така необходимостта от изясняване на връзката между счетоводните стандарти, изисквани от Директива 83/349/ЕИО и МСФО.

2.9 Когато разходите за учредяване могат да се включат като активи в счетоводния баланс, член 34, параграф 2 от Директива 78/660/ЕИО изисква тези разходи да бъдат обяснени в бележките към отчетите.

2.10 Малките предприятия могат да бъдат освободени от това изискване за оповестяване в съответствие с член 44, параграф 2 от същата директива. С цел да се намали ненужната административна тежест, би следвало също така да бъде възможно освобождаването и на средни предприятия от тези задължения за оповестяване.

2.11 Директива 78/660/ЕИО изисква оповестяването на разбивка на оборота по дейности и географски пазари. Това изискване се отнася за всички дружества, но малките предприятия могат да бъдат освободени от това изискване за оповестяване съгласно член 44, параграф 2 от тази директива. С цел да се намали ненужната административна тежест, трябва да бъде възможно освобождаването и на средни предприятия от това изискване за оповестяване.

2.12 Директива 83/349/ЕИО изисква дружеството-майка да изготвя консолидирани счетоводни отчети, дори ако единственият ѝ филиал или всичките филиали като цяло са незначителни по смисъла на член 16, параграф 3 от Директива 83/349/ЕИО. Вследствие на това, тези дружества са обхванати от Регламент (ЕО) № 1606/2002 и поради това трябва да изготвят консолидирани си финансови отчети в съответствие с МСФО. Това изискване се счита за административна тежест, когато дружеството-майка има само филиали с незначителен характер.

2.13 Следователно трябва да бъде възможно да бъде освободено дружеството-майка от задължението за изготвяне на консолидирани счетоводни отчети и консолидиран годишен отчет, ако всички филиали на дружеството-майка могат да бъдат разглеждани поотделно или като цяло като незначителни.

2.14 Тъй като целите на настоящата директива, а именно — намаляване на административната тежест, свързана с определени задължения за оповестяване на средните предприятия и задължението на отделни дружества да изготвят консолидирани

⁽¹⁾ ОВ С 325, 24.12.2002 г., стр. 35.

⁽²⁾ Проект на ЕС относно базисното измерване и намаляването на административните разходи, Втори междинен доклад, 15 януари 2008 г., стр. 37. До днешна дата заключителният доклад все още не е публикуван. (Вж. бележка под линия 6 в СОМ(2008) 195 окончателен).

⁽³⁾ ОВ L 243, 11.09.2002 г., стр. 1.

счетоводни отчети в рамките на Общността, не могат да бъдат осъществени в достатъчна степен от държавите-членки и поради мащаба и въздействието им е по-добре те да бъдат постигнати на общностно равнище, Общността може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, както е определен в член 5 от Договора.

2.15 В съответствие с принципа на пропорционалност, изложен в горепосочения член, настоящата директива не излиза извън обхвата на необходимото за постигането на тези цели.

2.16 Поради това директиви 78/660/ЕИО и 83/349/ЕИО трябва да бъдат съответно изменени.

3. Общи положения

3.1 Целта на изменението на Директива 78/660/ЕИО (Четвъртата директива в областта на дружественото право) ⁽⁴⁾ е да се опрости финансовата отчетност за малките и средни предприятия (МСП) ⁽⁵⁾ и те да бъдат освободени от тежестта на финансовата отчетност в краткосрочен план. Промените следва да доведат до намалена административна тежест без загуба на полезна информация.

3.2 Целта на измененията на Директива 83/349/ЕИО (Седмата директива в областта на дружественото право) ⁽⁶⁾ е да изясни взаимодействието между правилата за консолидиране, посочени в тази директива, и в Международните стандарти за финансова отчетност (МСФО).

3.3 Консултация и оценка на въздействието

3.3.1 Началото на дискусиите за постигане на съществено намаляване на регулаторната тежест върху МСП в съответствие с Четвъртата и Седмата директиви в областта на дружественото право беше своевременно поставено от ЕК успоредно с процеса на консултации, отчитайки целта за осигуряване на просперитет на МСП в единния европейски пазар. Проблемът за регулаторната тежест върху МСП неизменно произтича от факта, че първоначалните регламенти са предназначени за големи предприятия. Тези регламенти не винаги се отнасят до МСП и често налагат значителна тежест, свързана с административни и други разходи.

3.4 Опростяване въз основа на нуждите на МСП и на потребителите на финансова информация

3.4.1 Важно е акцентът в дискусиите да бъде поставян не само върху „опростяването“, но и върху „значимостта“ за МСП — за разлика от големите публично търгувани дружества — на изискванията за финансова отчетност. Дебатът за опростяването има тенденция да бъде насочен на първо място към разходите, докато дебатът за значимостта разглежда предимствата на финансова отчетност и отделните потребители и техните нужди.

3.4.2 Опростяването на „Директивата за счетоводството“ трябва да вземе като отправна точка действителните нужди на МСП и на потребителите на отчетите им. За да бъдат финансовите отчети полезни и адекватни, проучването на потребителите и на техните нужди е ключово за разработването на европейска рамка за европейска финансова отчетност за МСП.

⁽⁴⁾ ОВ L 222, 14.08.1978 г., стр. 11. Директива, последно изменена с Директива 2006/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 224, 16.8.2006 г., стр. 1).

⁽⁵⁾ Определения в член 27 (средни предприятия) от Четвъртата директива в областта на дружественото право.

⁽⁶⁾ ОВ L 193, 18.7.1983 г., стр. 1, Директива, последно изменена с Директива 2006/99/ЕО на Съвета (ОВ L 363, 20.12.2006 г., стр. 137).

Потребителите са различни: финансови институции (рейтингови), публични власти (данъчни, по въпросите на прането на пари, ...).

3.4.3 Важно е освен това да се припомни, че самите МСП са основни потребители на финансова информация, например като доставчици и подизпълнители за други МСП, в ситуации, при които оценката на кредитоспособността е важна.

3.4.4 В контекста на „опростяването“ на счетоводните правила за МСП е важно да се извърши стриктна оценка на въздействието, включително оценка на предимствата на финансовата отчетност, както и на разходите/административната тежест. Такава оценка на въздействието би следвало да вземе предвид причините за първоначалното налагане на изискванията за финансова отчетност и интересите на заинтересованите страни (прозрачност, ...), за чиято защита те са били създадени.

3.5 Хармонизация с цел създаване на равни условия в ЕС

3.5.1 Трансграничната търговия, осъществявана от МСП, нараства ⁽⁷⁾ в рамките на ЕС. Ето защо има силни основания за развиване на хармонизацията на рамките за финансова отчетност и правилата с цел (а) да се подпомогне този растеж на търговията, и (б) да се създадат равни условия за всички. Това може да изисква по-малко опции и придвижване към по-голяма хармонизация, например в областта на публикуването на финансова информация и публичният достъп до подобна информация.

3.6 Незадължителни международни счетоводни стандарти за МСП

3.6.1 Проектът за МСП на Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) е следствие от искането от страна на органите, установяващи счетоводните стандарти, счетоводителите и други заинтересовани страни за разработването на алтернатива на МСФО в тяхната цялост. Въпреки първоначалното си нежелание да участва в проекта, СМСС се убеди, че мнозинството от тези заинтересовани страни искаше той да пропължи напред и че единствено СМСС има необходимото доверие и авторитет за установяване на приложими счетоводни стандарти с високо качество. Отправната точка за този проект беше обаче МСФО в тяхната цялост; разработени за публично търгуваните дружества.

⁽⁷⁾ Вж. становищата на ЕИСК относно значението на вътрешния пазар:

— CESE 952/2006 относно „Стратегия за опростяване на регулаторната среда“ (INT/296), ОВ С 309, 16.12.2006 г., стр. 18;

— CESE 89/2007 относно „Преглед на единния пазар“ (INT/332), ОВ С 93, 27.4.2007 г., стр. 25;

— CESE 1187/2008 относно „Политически мерки за МСП“ (INT/390) (предстои публикуване в ОВ);

— CESE 979/2008 относно „Международни обществени поръчки“ (INT/394) (предстои публикуване в ОВ).

3.6.2 МФСО в тяхната цялост бяха разработени с оглед използването на финансова отчетност от публично търгуваните дружества и свързаните с тях заинтересовани страни. Както беше споменато по-горе, финансова отчетност за МСП е по-често за вътрешно и неофициално използване (във връзка с доставчици, договарящи страни, финансови институции, други.), отколкото поради правни или други задължения за отчетност пред широк кръг от потребители.

3.6.3 Задължителното прилагане на МФСО или на друг набор от нови правила на основата на разработените за публично търгуваните дружества, би довело до значителна административна тежест и финансови разходи за МСП, които вероятно ще надхвърлят положителния ефект. Тясната връзка между годишните счетоводни отчети и данъчните декларации би принудила МСП в различните държави-членки да поддържат два набора от финансови отчети, увеличавайки допълнително административната тежест.

3.7 Опростяване на директивите

3.7.1 По отношение на вариантите за постигане на опростяване за МСП в директивите за счетоводството, които като цяло представляват разширяване на съществуващите варианти за МСП

съгласно тези директиви, е важно да се проучи как функционират тези варианти в държавите-членки преди въвеждането на нови директиви. ЕИСК препоръчва в допълнение към това да се прилага систематично принципът за „еднократност“ на всички нива ⁽⁸⁾.

3.7.2 Преди въвеждането на допълнителни промени във финансовите изисквания за МСП, би трябвало да бъде разгледана настоящата ситуация по отношение избора на варианти съгласно Четвъртата и Седмата директиви. Това проучване следва да включва (а) използването на съществуващите варианти, (б) мотивите, представени от държавите-членки в подкрепа на избора им на варианти, и (в) преглед на успеха на държавите-членки в постигането на целите им.

3.7.3 Основен проблем в сегашното положение е „подходът отгоре надолу“, който (а) води до административна тежест върху МСП и (б) намалява значимостта на рамките и стандартите за финансовата отчетност за тези предприятия. Един бъдещ преглед на финансова отчетност в ЕС би следвало да разгледа този проблем, като се прилага подходът „отдолу нагоре“. Такъв подход би поставил акцента върху нуждите на МСП и на други заинтересовани страни, допълнен с предложеното по-горе проучване на потребителите и на техните нужди.

Брюксел, 18 септември 2008 г.

Председател
на Европейския икономически и социален комитет
Dimitris DIMITRIADIS

⁽⁸⁾ Становище на Европейския икономически и социален комитет относно „Различни политически мерки, освен подходящо финансиране, които могат да допринесат за растежа и развитието на малките и средни предприятия“ (проучвателно становище), INT/390. Този принцип означава, че предприятията не трябва да бъдат задължавани да предоставят повторно информация, която властите вече са получили по друг начин, на всички равнища (европейско, национално, регионално и местно равнища).